

Prima pagină>Bani/Creanțe pecuniare>Insolvență/faliment Insolvență/faliment

Letonia

1 Împotriva cui se poate declanșa o procedură de insolvență?

Legea privind insolvența, care stabilește procedurile de insolvență în Letonia, se aplică persoanelor fizice și juridice care pot face obiectul procedurilor de insolvență prevăzute în această lege.

Legea privind insolvența prevede trei tipuri de proceduri de insolvență: procedura de protecție juridică (procedura de reorganizare judiciară), procedura insolvenței persoanelor juridice și procedura insolvenței persoanelor fizice.

Trebuie remarcat că Legea privind insolvența nu se aplică procedurii insolvenței instituțiilor de credit, care este reglementată de Legea privind instituțiile de credit.

Procedura de protecție juridică [inclusiv procedura extrajudiciară de protecție juridică („pre-pack”)] este o procedură de restructurare a datoriilor care se poate aplica exclusiv în cazul persoanelor juridice. Trebuie remarcat faptul că în domeniul de aplicare al procedurii de protecție juridică nu intră anumiți operatori de pe piața financiară și de capital, cum ar fi societățile de asigurare, societățile de tip broker de asigurare și societățile de tip broker de investiții, fondurile de pensii private etc.

Procedura insolvenței persoanelor juridice este o procedură de lichidare a unui debitor (persoană juridică) și se aplică persoanelor juridice, societăților în nume colectiv și întreprinderilor profesionale unipersonale. Societățile în nume colectiv nu au statut de persoană juridică, însă pot dobândi drepturi și își pot asuma obligații. O persoană fizică având statut de întreprindere profesională unipersonală poate încheia tranzacții comerciale (în numele întreprinderii profesionale unipersonale), precum și alte tranzacții economice în calitate de persoană fizică. În prezent, o persoană având statut de întreprindere profesională unipersonală face mai întâi obiectul procedurii insolvenței persoanelor juridice, după care persoana în cauză poate formula o cerere de deschidere a procedurii insolvenței persoanelor fizice cu privire la eventualele datorii neonorate. Soluția aplicabilă în cazul întreprinderilor profesionale unipersonale este valabilă și în cazul unităților din domeniul agriculturii și al pisciculturii.

Procedura insolvenței persoanelor fizice se aplică persoanelor fizice, inclusiv agenților economici și consumatorilor și este menită să sprijine eliberarea de datorii a debitorilor și restabilirea solvabilității. Poate face obiectul procedurii insolvenței persoanelor fizice orice persoană fizică care a avut calitatea de contribuabil în Letonia în ultimele șase luni.

2 Care sunt condițiile de deschidere a unei proceduri de insolvență?

Procedura de protecție juridică

În temeiul Legii privind insolvența, o cerere de deschidere a procedurii de protecție juridică poate fi introdusă de debitor numai în cazul în care au survenit sau se preconizează că vor surveni dificultăți de ordin financiar. În Legea privind insolvența nu sunt definiți indicatori specifici a căror prezență ar fi de natură să îndreptățească debitorul să solicite deschiderea procedurii de protecție juridică. În cazul în care survin dificultăți de ordin financiar, debitorul trebuie să evalueze dacă gradul de dificultate financiară permite încheierea unui acord extrajudiciar cu creditorii sau dacă trebuie să solicite deschiderea procedurii de protecție juridică pentru a-și restructura datoriile sub protecție jurisdicțională.

Pentru cererea de deschidere a procedurii de protecție juridică se achită o taxă de stat de 145 EUR.

Procedura insolvenței persoanelor juridice

În cazurile prevăzute în Legea privind insolvența, deschiderea procedurii insolvenței persoanelor juridice poate fi solicitată atât de debitor, cât și creditorii debitorului (inclusiv de angajații debitorului). De asemenea, cererea de deschidere a procedurii insolvenței persoanelor juridice poate fi introdusă de persoana menționată la articolul 37 alineatul (1) litera (a) din Regulamentul 2015/848 al Parlamentului European și al Consiliului.

Cazurile în care debitorul are obligația introducerii imediate a unei cereri de deschidere a procedurii insolvenței persoanelor juridice sunt prevăzute în Legea privind insolvența. Nerespectarea obligației de introducere a cererii de deschidere a procedurii insolvenței angajează răspunderea administrativă a debitorului. Debitorul are obligația introducerii unei cereri de deschidere a procedurii insolvenței persoanelor juridice în următoarele cazuri:

debitorul nu a achitat o datorie a cărei scadență a expirat cu mai mult de două luni în urmă, nu a ajuns la un acord cu creditorii în ceea ce privește prelungirea termenului de achitare a datoriilor și nu a fost deschisă nicio procedură de protecție juridică (este important de subliniat faptul că deschiderea procedurii de protecție juridică nu este o condiție prealabilă pentru introducerea unei cereri de deschidere a procedurii insolvenței persoanelor juridice; dispoziția exonerează debitorul de răspunderea administrativă numai în cazul în care acesta a intrat în insolvență în pofida faptului că a încercat să își rezolve dificultățile de ordin financiar atunci când au survenit);

conform raportului inițial privind situația financiară întocmit în cadrul procedurii de lichidare, debitorul nu dispune de active suficiente pentru a satisface toate creanțele întemeiate ale creditorilor, sau această insuficiență a activelor este constatată în cursul procedurii de lichidare;

debitorul nu mai este în măsură să respecte planul de măsuri aferent procedurii de protecție juridică.

Creditorul este îndreptățit să introducă o cerere de deschidere a procedurii insolvenței în cazul în care:

o hotărâre judecătorească prin care se dispune recuperarea datoriilor de la debitor nu a putut fi pusă în aplicare prin măsuri de executare;

debitorul (societate cu răspundere limitată sau societate pe acțiuni) nu a achitat o datorie principală în valoare de 4 268 EUR, iar creditorul l-a notificat cu privire la intenția sa de a introduce o cerere de deschidere a procedurii insolvenței persoanelor juridice;

debitorul (persoană juridică, alta decât o societate cu răspundere limitată sau o societate pe acțiuni) nu a achitat o datorie principală în valoare de 2 134 EUR, iar creditorul l-a notificat cu privire la intenția sa de a introduce o cerere de deschidere a procedurii insolvenței persoanelor juridice;

debitorul nu a plătit unui salariat salariul integral, despăgubiri pentru prejudicii ca urmare a unui accident de muncă sau a unei boli profesionale sau nu a achitat contribuțiile sociale obligatorii în termen de două luni de la data stabilită pentru plata acestora (cu excepția cazului în care data plății este prevăzută în contractul de muncă, se consideră că data plății este prima zi lucrătoare a lunii următoare). În acest caz, valoarea plății restante nu este relevantă.

Instanța declară deschisă procedura insolvenței persoanelor juridice dacă, la data examinării cererii, constată existența indicatorului menționat în cerere.

Este important de remarcat faptul că, la data introducerii unei cereri de deschidere a procedurii insolvenței, atât debitorul, cât și creditorul trebuie să achite o taxă de stat, și anume o taxă operațională pentru examinarea cererii de către o instanță. Quantumul taxei este de 70 EUR pentru debitor și 355 EUR pentru creditor. De asemenea, înainte de introducerea unei cereri de deschidere a procedurii insolvenței persoanelor juridice, atât debitorul, cât și creditorul trebuie să constituie o garanție în valoare de două salarii minime lunare în Letonia.

Procedura insolvenței persoanelor fizice

Un debitor care este persoană fizică poate face obiectul procedurii insolvenței persoanelor fizice în cazul în care există oricare dintre următoarele indicii privind insolvabilitatea persoanei fizice:

persoana nu este în măsură să își achite datoriile ajunse la scadență, iar cuantumul datoriei totale depășește 5 000 EUR;

din cauza unor circumstanțe demonstrabile, persoana nu va fi în măsură să își achite datoriile scadente în cursul unui an, iar cuantumul datoriei totale depășește 10 000 EUR;

persoana nu este în măsură să își achite datoriile, dintre care cel puțin una decurge din obligații accesorii neachitate sau din obligații solidare ale debitorului împreună cu soțul/soția, o rudă sau un afin până la gradul doi, dacă datoria totală depășește 5 000 EUR.

Cererea de deschidere a procedurii insolvenței persoanelor fizice poate fi introdusă numai de către debitor; creditorii nu au dreptul să introducă o astfel de cerere.

Pentru cererea de deschidere a procedurii insolvenței persoanelor fizice se achită, de asemenea, o taxă de stat în cuantum de 70 EUR și se constituie o garanție având valoarea a două salarii minime lunare în Letonia.

3 Care sunt activele ce fac parte din masa bunurilor care face obiectul insolvenței? Care este regimul activelor dobândite de debitor după deschiderea procedurii de insolvență?

Procedura de protecție juridică

Masa bunurilor care face obiectul insolvenței în cadrul unei proceduri de protecție juridică include toate activele debitorului, acesta păstrându-și toate drepturile de a dispune de acestea. În temeiul Legii privind insolvența, una dintre metodele prevăzute în cadrul procedurii de protecție juridică presupune cesionarea bunurilor mobile sau a bunurilor imobile ori grevarea acestora cu drepturi reale în scopul obținerii unei prelungiri a termenului de satisfacere sau de stingere a creanțelor deținute de creditorii. Caracterul fezabil al metodei relevante și procedura de punere în aplicare a acesteia trebuie prevăzute în planul de măsuri aferent procedurii de protecție juridică.

Procedura insolvenței persoanelor juridice

După notificarea privind deschiderea procedurii insolvenței persoanelor juridice, debitorul își pierde dreptul de a dispune atât de activele sale, cât și de activele deținute de terți care sunt controlate sau deținute de debitor, iar dreptul respectiv este transferat administratorului judiciar.

În conformitate cu Legea privind insolvența, masa bunurilor care face obiectul insolvenței cuprinde următoarele:

bunurile imobile și mobile ale debitorului, inclusiv sumele de bani ale acestuia;

sumele de bani obținute din înstrăinarea activelor debitorului;

activele recuperate în cursul procedurii de insolvență (de exemplu, fondurile recuperate în baza creanțelor față de terți, precum și fondurile primite de la membrii organelor de conducere ale persoanei juridice în baza răspunderii acestora pentru prejudiciul cauzat);

veniturile din activele debitorului obținute în cursul procedurii insolvenței persoanelor juridice;

alte active dobândite în mod legal în cursul procedurii insolvenței persoanelor juridice.

În cursul procedurii insolvenței persoanelor juridice, toate activele debitorului sunt vândute, iar încasările astfel obținute se utilizează pentru a acoperi cheltuielile aferente procedurii insolvenței persoanelor juridice și pentru a stinge creanțele deținute de creditorii. Responsabilitatea pentru vânzarea activelor debitorului în conformitate cu planul de vânzare a activelor îi revine administratorului procedurii de insolvență (administratorului judiciar). Administratorul judiciar trebuie să se asigure că activele debitorului sunt vândute la un preț cât mai mare pentru a satisface creanțele deținute de creditorii în cea mai mare măsură posibilă.

Procedura insolvenței persoanelor fizice

După notificarea privind deschiderea procedurii insolvenței persoanelor fizice, debitorul își pierde dreptul de a dispune atât de activele sale, cât și de activele deținute de terți care sunt controlate de debitor sau se află în posesia debitorului (în afară de activele exceptate de la executare), iar dreptul respectiv este transferat administratorului judiciar. În cursul procedurii insolvenței persoanelor fizice, toate activele debitorului sunt vândute, iar încasările astfel obținute se utilizează pentru a acoperi cheltuielile directe ale procedurii insolvenței persoanelor fizice și pentru a stinge creanțele deținute de creditorii.

4 Care sunt competențele debitorului, respectiv ale practicianului în insolvență?

Procedura de protecție juridică

Debitorul. După notificarea privind punerea în aplicare a procedurii de protecție juridică, debitorul păstrează controlul asupra societății sale și își gestionează atât propriile active, cât și activele pe care le controlează sau le are în posesie, în conformitate cu planul de măsuri aferent procedurii de protecție juridică agreeat de creditorii și aprobat de instanță. În același timp, debitorului i se aplică o serie de obligații și de restricții menite să asigure legalitatea procedurii de protecție juridică și controlul punerii în aplicare a planului de măsuri de către supraveghetorul procedurii de protecție juridică (supraveghetorul) și creditorii. Obligația principală a debitorului este de a respecta planul de măsuri aferent procedurii de protecție juridică. Debitorului îi revin, de asemenea, următoarele obligații:

să suporte cheltuielile aferente procedurii de protecție juridică;

să prezinte supraveghetorului, cel puțin o dată pe lună, rapoarte scrise privind punerea în aplicare a planului de măsuri aferent procedurii de protecție juridică;

la cererea supraveghetorului, să prezinte în scris și fără întârziere toate informațiile privind punerea în aplicare a planului de măsuri aferent procedurii de protecție juridică și să îi ofere supraveghetorului posibilitatea de a examina personal activitățile economice și documentele debitorului;

să comunice imediat supraveghetorului orice împrejurări care pot împiedica debitorul să pună în aplicare planul de măsuri aferent procedurii de protecție juridică etc.

În ceea ce privește restricțiile, trebuie reținut faptul că, în cursul procedurii de protecție juridică, debitorului i se interzic următoarele:

să încheie tranzacții sau să desfășoare activități care îi pot agrava situația financiară sau care pot aduce atingere intereselor creditorilor înscrși la masa credală generală;

să acorde împrumuturi (credite), cu excepția cazului în care acordarea de împrumuturi (credite) se încadrează în obiectul principal de activitate al debitorului și acest lucru se reflectă în planul de măsuri aferent procedurii de protecție juridică;

să emită garanții, să facă cadouri sau donații, să acorde prime sau alte tipuri de remunerație materială suplimentară membrilor consiliului de administrație sau ai consiliului director.

Supraveghetorul. După ce debitorul a întocmit planul de măsuri aferent procedurii de protecție juridică, supraveghetorul procedurii de protecție juridică își prezintă avizul cu privire la plan și prezintă o evaluare a acestuia în sensul respectării dispozițiilor legale. Aceasta trebuie să includă o evaluare a capacității planului de a îndeplini obiectivul prevăzut de lege al procedurii de protecție juridică. Avizul supraveghetorului procedurii de protecție juridică este prezentat instanței împreună cu planul de măsuri aferent procedurii de protecție juridică. După notificarea privind punerea în aplicare a procedurii de protecție juridică, supraveghetorul procedurii de protecție juridică devine responsabil de supravegherea punerii în aplicare a planului de măsuri aferent procedurii de protecție juridică, de furnizarea de informații către creditorii și de monitorizarea respectării de către debitor a restricțiilor prevăzute în Legea privind insolvența.

Pe parcursul desfășurării procedurii de protecție juridică, supraveghetorul trebuie să gestioneze documentația aferentă procedurii în cadrul Sistemului electronic de contabilitate în materie de insolvență (denumit în continuare „sistemul”).

Procedura insolvenței persoanelor juridice

Debitorul. După notificarea privind deschiderea procedurii insolvenței, debitorul pierde toate drepturile conferite organelor de conducere în temeiul regulamentului de organizare și funcționare, al statutului debitorului sau al acordurilor la care acesta este parte, iar toate aceste drepturi sunt transferate administratorului judiciar. Administratorul judiciar numește un reprezentant al debitorului care trebuie să participe la procedura de insolvență. De regulă, sunt numiți în calitate de reprezentant al debitorului unul (sau mai mulți) dintre membrii organului executiv al debitorului. Imediat după data notificării privind deschiderea procedurii insolvenței persoanelor juridice, reprezentantul debitorului trebuie să transfere administratorului judiciar toate activele debitorului, precum și documentele organizaționale, de personal și contabile ale acestuia, în baza unei declarații de transfer și acceptare. Reprezentantul debitorului trebuie să întocmească o listă a activelor și documentelor debitorului care urmează a fi transferate și, la data transferului, documentele trebuie să fie structurate în conformitate cu normele privind păstrarea evidențelor. În cursul procedurii de insolvență, reprezentantul debitorului trebuie să furnizeze administratorului judiciar informațiile pe care le solicită acesta din urmă și să participe la adunările creditorilor.

Administratorul judiciar. Administratorul judiciar este investit cu toate drepturile, obligațiile și responsabilitățile care revin organelor de conducere astfel cum sunt prevăzute în regulamentul de organizare și funcționare, în statutul debitorului sau în acordurile la care acesta este parte.

Administratorul judiciar poate, printre altele, să decidă cu privire la continuarea activităților comerciale ale debitorului, parțial sau integral, în cazul în care o astfel de continuare este justificată din punct de vedere economic. De asemenea, administratorul judiciar este responsabil de plata impozitelor curente și poate lichida filiale ale debitorului.

Administratorul judiciar desfășoară, de asemenea, activități legate de punerea în aplicare a procedurii de insolvență, cum ar fi: sintetizarea și examinarea creanțelor deținute de creditor și adoptarea de decizii cu privire la acestea; identificarea activelor debitorului și luarea măsurilor care se impun pentru recuperarea activelor debitorului [inclusiv introducerea de cereri pentru acordarea de despăgubiri pentru prejudicii cauzate de membrii organelor de conducere ale unei persoane juridice și de membrii (acționarii/asociații) unei societăți de capital]; vânzarea activelor debitorului și stingerea creanțelor deținute de creditor în conformitate cu dispozițiile Legii privind insolvența; evaluarea tranzacțiilor încheiate înainte de deschiderea procedurii de insolvență; alte activități necesare în scopul derulării procedurii, cum ar fi transmiterea documentelor debitorului către arhiva statului.

În cursul procedurii insolvenței persoanelor juridice, administratorul judiciar are responsabilitatea de a păstra o evidență a acestei proceduri în cadrul sistemului.

După finalizarea procedurii insolvenței persoanelor juridice, administratorul judiciar procedează la efectuarea tuturor activităților prevăzute de lege privind radierea debitorului din registrul public în care a fost înscris, de exemplu, radierea debitorului (operator economic) din registrul comerțului.

Procedura insolvenței persoanelor fizice

Debitorul. După notificarea privind deschiderea procedurii insolvenței persoanelor fizice, debitorul își pierde dreptul de a dispune atât de activele sale, cât și de activele deținute de terți care sunt controlate de debitor sau se află în posesia debitorului (în afară de activele exceptate de la executare), iar dreptul respectiv este transferat administratorului judiciar. După notificarea privind deschiderea procedurii insolvenței persoanelor fizice, debitorului i se interzice să desfășoare activități care pot produce prejudicii creditorilor. Debitorul trebuie să furnizeze administratorului judiciar toate informațiile necesare pentru desfășurarea procedurii de insolvență.

Toate activele deținute de debitor sunt vândute în cursul procedurii de faliment, iar încasările din vânzări sunt utilizate pentru satisfacerea creanțelor deținute de creditor în conformitate cu dispozițiile Legii privind insolvența.

În cursul procedurii având drept scop achitarea datoriilor, debitorul trebuie să obțină venituri, în măsura posibilităților sale și să transfere o parte din veniturile sale constante pentru a satisface creanțele deținute de creditor în conformitate cu planul de achitare a datoriilor.

Administratorul judiciar.

În cazul în care debitorul deține sume de bani sau active care urmează să fie vândute în cursul procedurii de faliment, administratorul judiciar deschide un cont bancar la o instituție de credit în numele său, iar acest cont urmează a fi folosit în scopul procedurii de insolvență în cauză. La fel ca în cazul procedurii insolvenței persoanelor juridice, administratorul judiciar are responsabilitatea de a lua măsurile necesare în vederea derulării procedurii de insolvență, și anume: sintetizarea și examinarea creanțelor deținute de creditor și adoptarea de decizii cu privire la acestea; identificarea activelor debitorului și luarea măsurilor care se impun pentru recuperarea activelor debitorului (inclusiv introducerea de cereri de declarare a nulității tranzacțiilor încheiate de debitor în cazul în care se constată că debitorul a acționat cu rea-credință); vânzarea activelor debitorului și satisfacerea creanțelor deținute de creditor în conformitate cu dispozițiile Legii privind insolvența.

5 În ce condiții se poate invoca o compensare?

Procedura de protecție juridică

Compensarea este permisă în cadrul procedurii de protecție juridică în cazul în care creanța deținută de debitor față de creditor a luat naștere cu cel puțin trei luni înainte ca instanța să pronunțe hotărârea de deschidere a procedurii de protecție juridică.

Procedura insolvenței persoanelor juridice

Compensarea este permisă în cadrul procedurii insolvenței persoanelor juridice în cazul în care creanțele reciproce ale debitorului și ale creditorului au luat naștere cu cel puțin șase luni înainte de notificarea privind deschiderea procedurii insolvenței persoanelor juridice.

Procedura insolvenței persoanelor fizice

Nu există norme specifice privind compensarea în cadrul procedurii insolvenței persoanelor fizice; prin urmare, în conformitate cu dispozițiile Legii privind insolvența, în acest caz se aplică dispozițiile privind procedura insolvenței persoanelor juridice, și anume compensarea este permisă în cazul în care creanțele reciproce ale debitorului și ale creditorului au luat naștere cu cel puțin șase luni înainte de notificarea privind deschiderea procedurii insolvenței persoanelor fizice.

6 Ce efecte are o procedură de insolvență asupra contractelor în curs la care debitorul este parte?

Procedura de protecție juridică

Având în vedere că debitorul păstrează controlul asupra societății sale, și anume își gestionează atât propriile active, cât și activele pe care le controlează sau le are în posesie, după deschiderea procedurii de protecție juridică acesta poate continua derularea contractelor încheiate înainte de deschiderea procedurii de protecție juridică. Un avis privind utilitatea continuării derulării contractelor este prezentat de creditor în momentul examinării planului de măsuri aferent procedurii de protecție juridică, de supraveghetorul procedurii de protecție juridică atunci când își întocmește raportul și de instanță atunci când aprobă planul de măsuri aferent procedurii de protecție juridică. Cheltuielile care decurg din astfel de contracte trebuie să fie aprobate în planul de măsuri aferent procedurii de protecție juridică.

Procedura insolvenței persoanelor juridice

În cazul în care la data notificării privind deschiderea procedurii insolvenței persoanelor juridice, un contract încheiat de debitor nu s-a derulat sau s-a derulat parțial, administratorul judiciar poate solicita celeilalte părți contractante să deruleze sau să denunțe unilateral contractul. Administratorul judiciar poate derula un contract în cazul în care acest lucru nu conduce la diminuarea valorii activelor debitorului.

În cazul în care administratorul judiciar denunță unilateral un contract, cealaltă parte contractantă poate prezenta o cerere de admitere a creanței în calitate de creditor.

Continuarea derulării contractelor care nu au fost reziliate în cazurile prevăzute de lege, precum și derularea contractelor cu terții semnate de administratorul judiciar în numele debitorului în cursul procedurii insolvenței persoanelor juridice se finanțează din fondurile debitorului.

În cazul în care debitorul este o societate de asigurare, administratorul judiciar, ținând seama de interesele deținătorilor de polițe de asigurare, evaluează necesitatea transferului, rezilierii sau continuării contractelor de asigurare existente și întreprinde toate măsurile necesare prevăzute de lege pentru a transfera, rezilia sau continua derularea contractelor de asigurare existente.

Contractul de cesiune de creanță prin care activele debitorului care fac obiectul creanțelor deținute de creditori sunt cedate unui agent autorizat (de asemenea, către un avocat și un agent comercial) își încetează valabilitatea începând cu data notificării privind deschiderea procedurii insolvenței persoanelor juridice.

După notificarea procedurii de insolvență a debitorului, administratorul judiciar poate rezilia contractul de muncă încheiat cu un angajat al debitorului.

Procedura insolvenței persoanelor fizice

Legea privind insolvența nu prevede dispoziții specifice pentru revizuirea sau rezilierea contractelor semnate de debitor; prin urmare, în temeiul Legii privind insolvența, în acest caz se aplică dispozițiile referitoare la procedura insolvenței persoanelor juridice, și anume administratorul judiciar are dreptul să revizuiască contracte semnate de debitor anterior notificării privind deschiderea procedurii insolvenței persoanelor fizice și să denunțe respectivele contracte. Această practică este consacrată și în jurisprudență. După notificarea privind deschiderea procedurii insolvenței, administratorul judiciar devine responsabil de gestionarea activelor persoanei în cauză în vederea soluționării problemelor legate de îndeplinirea obligațiilor și de stingerea creanțelor deținute de creditori. Aceasta înseamnă, de asemenea, că debitorul insolubil își pierde dreptul de a se constitui parte în instanță în cauze în materie patrimonială, acest drept fiind asumat de administratorul judiciar în calitate de reprezentant legal al debitorului.

7 Ce efecte are o procedură de insolvență asupra acțiunilor intentate de creditori individuali (cu excepția proceselor aflate pe rol)?

Indiferent de procedura de insolvență, Legea privind insolvența stabilește principiul interzicerii caracterului arbitrar, ceea ce înseamnă că activitățile individuale ale creditorului și ale debitorului nu trebuie să aducă atingere intereselor creditorilor înscrși la masa credală generală.

Procedura de protecție juridică

Executorul judecătoresc mandatat suspendă procedurile de executare a hotărârii în cazul în care este deschisă procedura de protecție juridică cu privire la debitor sau în cazul în care se ia decizia deschiderii procedurii de protecție juridică în eventualitatea unei proceduri extrajudiciare de protecție juridică. În cazul în care, la data inițierii procedurii, fondurile au fost deja recuperate ca urmare a activităților de executare, executorul judecătoresc mandatat reține cheltuielile de executare și acoperă creanța collectorului. Procedurile de executare a hotărârilor judecătorești se suspendă pe întreaga durată a procedurii de protecție juridică, până la finalizarea acesteia, excepție făcând cazul în care activele gajate nu sunt necesare pentru punerea în aplicare a procedurii de protecție juridică și, prin urmare, nu sunt incluse în planul de măsuri aferent procedurii de protecție juridică, ori instanța îi permite unui creditor garantat să vândă activele gajate.

Procedura insolvenței persoanelor juridice

În cazul în care procedurile de executare a hotărârilor judecătorești sunt inițiate înainte de notificarea privind deschiderea procedurii insolvenței persoanelor juridice, acestea trebuie să fie închise în conformitate cu procedura prevăzută în Codul de procedură civilă. Mai precis, executorul judecătoresc mandatat finalizează vânzarea de active aflată în curs, în cazul în care aceasta a fost deja anunțată sau în cazul în care activele au fost transferate unei societăți comerciale pentru a fi vândute. Administratorul judiciar poate solicita anularea licitațiilor anunțate, astfel încât activele să poată fi scoase la vânzare ca parte a unei recuperări de bunuri. Executorul judecătoresc mandatat reține cheltuielile de executare a hotărârii judecătorești din suma încasată și transferă suma rămasă către administratorul judiciar pentru stingerea creanțelor deținute de creditori în conformitate cu procedura prevăzută în Legea privind insolvența, ținând seama de interesele creditorului garantat. Executorul judecătoresc mandatat notifică deținătorul activelor cu privire la obligația de a transfera către administratorul judiciar activele care nu au fost încă scoase la vânzare.

Procedura insolvenței persoanelor fizice

După notificarea privind deschiderea procedurii insolvenței persoanelor fizice, creditorului i se interzice să desfășoare orice activități individuale care pot produce prejudicii celorlalți creditori. Orice drepturi de proprietate ale creditorului sau ale unui terț care decurg din astfel de activități sunt lovite de nulitate. Executorul judecătoresc mandatat suspendă procedurile de executare a hotărârilor judecătorești în cazul în care a fost efectuată notificarea privind deschiderea procedurii insolvenței persoanelor fizice cu privire la debitor. Executorul judecătoresc mandatat poate finaliza vânzarea de active aflată în curs numai dacă vânzarea a fost deja anunțată sau activele au fost transferate unei societăți comerciale pentru a fi vândute, excepție făcând cazul în care planul de vânzare a activelor unei persoane fizice prevede amânarea vânzării unei locuințe în temeiul articolului 148 din Legea privind insolvența. Executorul judecătoresc mandatat reține cheltuielile de executare a hotărârii judecătorești din suma încasată și transferă suma rămasă către administratorul judiciar pentru stingerea creanțelor deținute de creditori în conformitate cu procedura prevăzută în Legea privind insolvența, ținând seama de interesele creditorului garantat.

În același timp, procedurile de executare cu privire la creanțele a căror decontare nu are legătură cu procedurile de recuperare a activelor sau cu sumele de bani ale debitorului nu se suspendă.

În cazul în care procedura insolvenței persoanelor fizice se încheie fără anularea datoriilor, se reiau procedurile de executare pentru suma rămasă.

8 Ce efecte are o procedură de insolvență asupra continuării proceselor în curs de soluționare în momentul deschiderii procedurii de insolvență?

Procedura de protecție juridică

În conformitate cu Legea privind insolvența, deschiderea procedurii de protecție juridică nu afectează procedurile judiciare în cadrul cărora debitorul este una dintre părți.

Trebuie remarcat faptul că, spre deosebire de procedura de insolvență, procedura de protecție juridică nu cuprinde proceduri de admitere a creanțelor. Cu toate acestea, jurisprudența recunoaște faptul că, prin intermediul unei decizii unilaterale cu privire la eligibilitatea unei creanțe, debitorul ar putea exclude în mod nejustificat creditorul din lista persoanelor a căror aprobare este necesară pentru planul de măsuri aferent procedurii de protecție juridică. În același timp, sesizarea unei instanțe, de către creditor, cu o cerere de recuperare a creanțelor, nu constituie temei juridic pentru ignorarea intereselor creditorului în cadrul procedurii de protecție juridică. În consecință, jurisprudența recunoaște, de asemenea, faptul că, în cazul în care datoriile debitorului se reflectă în conturile acestuia, iar supraveghetorul procedurii de protecție juridică nu a constatat *prima facie* caracterul neautentic al creanței, creanța trebuie inclusă în planul de măsuri aferent procedurii de protecție juridică ca o creanță a creditorilor, chiar dacă debitorul și creditorul au calitate de părți într-o procedură judiciară.

Trebuie remarcat, de asemenea, faptul că, în cazul în care constată că planul de măsuri aferent procedurii de protecție juridică conține datorii care fac obiectul unui litigiu cu privire la drepturi, iar cuantumul datoriilor afectează în mod semnificativ procesul de aprobare a planului de măsuri, instanța nu ia nicio altă măsură cu privire la cererea de deschidere a procedurii de protecție juridică.

Procedura insolvenței persoanelor juridice

O hotărâre judecătorească prin care se dispune deschiderea procedurii insolvenței persoanelor juridice constituie temei pentru suspendarea procedurilor judiciare în materie patrimonială împotriva debitorului. În urma notificării privind deschiderea procedurii insolvenței persoanelor juridice, creditorii își pot transmite cererile de admitere a creanțelor către administratorul judiciar în conformitate cu procedura prevăzută în Legea privind insolvența.

Totodată, hotărârea judecătorească prin care se dispune deschiderea procedurii insolvenței persoanelor juridice constituie temei pentru revocarea garanției pentru creanțe în conformitate cu procedura stabilită în Legea privind insolvența.

Procedura insolvenței persoanelor fizice

O hotărâre judecătorească prin care se dispune deschiderea procedurii insolvenței persoanelor fizice constituie temei pentru suspendarea procedurilor judiciare împotriva debitorului și pentru revocarea garanției pentru creanțe în conformitate cu procedura prevăzută în Codul de procedură civilă. În urma notificării privind deschiderea procedurii insolvenței persoanelor fizice, creditorii își pot transmite cererile de admitere a creanțelor către administratorul judiciar în conformitate cu procedura prevăzută în Legea privind insolvența.

9 Care sunt principalele caracteristici ale participării creditorilor la procedura de insolvență?

În scopul îndeplinirii obiectivului procedurii de insolvență, este importantă implicarea activă a creditorilor în derularea procedurii. Legea privind insolvența consacră principiul egalității creditorilor: creditorii au șanse egale de a participa la procedură și de a li se satisface creanțele în conformitate cu obligațiile stabilite între ei și debitor înainte de deschiderea procedurii.

Procedura de protecție juridică

Debitorul transmite planul de măsuri aferent procedurii de protecție juridică tuturor creditorilor, solicitându-le să își dea acordul cu privire la plan și stabilind un termen pentru aprobarea acestuia. Creditorul are dreptul să prezinte debitorului obiecții scrise cu privire la planul de măsuri aferent procedurii de protecție juridică în termen de cinci zile de la primirea planului. În cazul în care debitorul consideră că obiecțiile sunt întemeiate, modifică în consecință planul de măsuri aferent procedurii de protecție juridică. Termenul pentru punerea în aplicare a procedurii de protecție juridică poate fi prelungit sub rezerva acordului majorității creditorilor. Creditorii au dreptul să solicite supraveghetorului informații cu privire la stadiul procedurii de protecție juridică și al punerii în aplicare a planului și să primească aceste informații de la supraveghetor, precum și să formuleze contestații. De asemenea, creditorul poate solicita instanței să încheie procedura de protecție juridică în cazul în care debitorul nu respectă planul aprobat de instanță.

Procedura insolvenței persoanelor juridice

Un creditor poate, de asemenea, să inițieze procedura insolvenței persoanelor juridice prin introducerea unei cereri în instanță. Totodată, creditorii au dreptul să prezinte cereri de admitere a creanțelor în conformitate cu procedura prevăzută în Legea privind insolvența. Administratorul judiciar verifică dacă creanțele deținute de creditorii sunt întemeiate și respectă cerințele prevăzute de lege și adoptă o decizie în sensul admiterii, respingerii sau al admiterii parțiale a acestora. Creditorul poate introduce o cale de atac în instanță împotriva deciziei administratorului judiciar în termen de o lună de la primirea deciziei sau poate sesiza o instanță cu soluționarea litigiului privind drepturile care trebuie examinate, în termen de o lună de la primirea deciziei administratorului judiciar. Creditorul are dreptul să consulte registrul creanțelor deținute de creditorii. Începând cu a opta zi de la expirarea termenului pentru introducerea cererilor de admitere a creanțelor, fiecare creditor are dreptul să consulte creanțele prezentate de toți creditorii și documentele justificative aferente acestora. Administratorul judiciar furnizează informații creditorilor în conformitate cu procedura prevăzută în Legea privind insolvența. În cazul în care creditorii au obiecții cu privire la informațiile în cauză, trebuie să le aducă la cunoștința administratorului judiciar. În cazul în care obiecțiile nu sunt luate în considerare, administratorul judiciar trebuie să prezinte creditorului un răspuns motivat. În cazul în care creditorii nu sunt de acord cu decizia anunțată de administratorul judiciar, aceștia au dreptul să conteste acțiunile administratorului, să sesizeze instanța cu o cerere pentru acordarea de despăgubiri pentru prejudiciul cauzat de administratorul judiciar sau să propună convocarea unei adunări a creditorilor. Adunarea creditorilor ia decizii privind remunerația administratorului judiciar, propunerile de demitere a administratorului judiciar, aprobarea cheltuielilor aferente procedurii de insolvență atunci când acestea se justifică, metoda de vânzare a activelor debitorului sau prelungirea termenului de vânzare, precum și alte acțiuni legate de activele excluse din planul de vânzare a activelor. De asemenea, creditorii care reprezintă cel puțin 25 % din valoarea admisă a creanțelor principale în raport cu grupul creditorilor garantați sau chirografari pot solicita un audit al activităților administratorului judiciar în cadrul respectivei proceduri de insolvență, care să fie efectuat de către un auditor extern autorizat sau o societate de auditori autorizați.

Procedura insolvenței persoanelor fizice

Creditorii au dreptul să prezinte cereri de admitere a creanțelor în conformitate cu procedura prevăzută în Legea privind insolvența. Adunarea creditorilor poate fi convocată de oricare dintre creditorii. În termen de două luni de la data la care notificarea privind deschiderea procedurii insolvenței referitoare la debitor a fost înscrisă în registrul de insolvență, creditorii pot prezenta administratorului judiciar o cerere de încheiere a procedurii insolvenței persoanelor fizice, în cazul în care creditorii au acces la informațiile menționate în Legea privind insolvența, la informațiile privind restricțiile referitoare la aplicarea procedurii de insolvență sau la procedura de achitare a datoriilor. Creditorii au, de asemenea, dreptul de a prezenta obiecții și propuneri cu privire la planul de achitare a datoriilor întocmit de către debitor.

10 În ce mod poate practicantul în insolvență să utilizeze sau să dispună de activele care fac parte din patrimoniu?

Procedura de protecție juridică

Debitorul păstrează controlul asupra societății sale și dispune în mod liber de bunurile proprii.

Procedura insolvenței persoanelor juridice

Odată deschisă procedura insolvenței persoanelor juridice, consiliul de administrație își pierde competențele, iar activele debitorului, precum și fondurile din conturile bancare ale acestuia sunt gestionate și înstrăinate de administratorul judiciar. Administratorul judiciar dobândește atât dreptul de a împărți activele debitorului, precum și dreptul de recuperare activele plasate sub administrare, pentru a le include, după caz, în planul de vânzare a activelor. Totodată, în urma notificării privind deschiderea procedurii insolvenței persoanelor juridice, administratorul judiciar adoptă o decizie cu privire la încetarea sau continuarea parțială sau integrală a activităților comerciale ale debitorului.

În termen de două luni de la notificarea privind deschiderea procedurii insolvenței persoanelor juridice, administratorul judiciar trebuie să întocmească un plan de vânzare a activelor debitorului sau un raport care să ateste lipsa activelor. Activele pot fi vândute atât la licitație, cât și la un preț stabilit în mod liber de creditorii la propunerea administratorului judiciar. Activele debitorului sunt vândute la un preț cât mai mare pentru a satisface creanțele deținute de creditorii. Încasările din vânzarea activelor se utilizează pentru stingerea creanțelor deținute de creditorii.

În cazul în care activele debitorului nu pot fi vândute sau costurile vânzării acestora sunt mai mari decât încasările preconizate, administratorul judiciar elimină activele respective din planul de vânzare a activelor și notifică imediat toți creditorii, solicitându-le să păstreze activele la prețul inițial.

La întocmirea planului de vânzare a activelor, administratorul judiciar ia în considerare posibilitatea vânzării societății debitorului sau a părții din societate pe care debitorul o deține în mod independent. Încasările obținute de creditori în urma vânzării societății sau a părții din societate pe care debitorul o deține în mod independent trebuie să fie mai mari decât în cazul în care activele debitorului ar fi vândute separat.

Procedura insolvenței persoanelor fizice

Administratorul procedurii de insolvență este responsabil de vânzarea activelor debitorului în conformitate cu planul de vânzare a activelor. Administratorul judiciar începe vânzarea activelor cel mai devreme la două luni de la notificarea privind deschiderea procedurii insolvenței persoanelor fizice.

Debitorul are dreptul să păstreze veniturile necesare pentru acoperirea costurilor indirecte ale procedurii insolvenței persoanelor fizice, precum și activele care sunt absolut necesare pentru a obține venituri. În Codul de procedură civilă sunt stabilite, de asemenea, activele în cazul cărora recuperarea nu poate fi executată.

În temeiul Legii privind insolvența, debitorul poate păstra locuința ipotecată în favoarea unui creditor garantat în baza unui acord încheiat cu creditorul garantat în cauză.

11 Ce creanțe se înregistrează la masa bunurilor care face obiectul insolvenței debitorului și care este regimul creanțelor apărute după deschiderea procedurii de insolvență?

Procedura de protecție juridică

După notificarea privind deschiderea procedurii de protecție juridică, creditorii garantați nu își pot exercita drepturile asupra bunurilor ipotecate ale debitorului care sunt incluse în planul de măsuri aferent procedurii de protecție juridică decât după finalizarea procedurii.

Creditorul garantat poate solicita ca bunul ipotecat al debitorului să fie vândut în cazul în care restricția care împiedică creditorul garantat să vândă bunul ipotecat al debitorului aduce atingere în mod semnificativ intereselor creditorului în cauză (inclusiv în cazurile în care există riscul ca bunul ipotecat să fie distrus sau valoarea sa a scăzut semnificativ). Decizia de a permite vânzarea bunului ipotecat este pronunțată de instanța sesizată cu cererea de deschidere a procedurii de protecție juridică.

Procedura insolvenței persoanelor juridice

Creditorul garantat poate solicita ca bunurile debitorului utilizate drept garanție (bunurile ipotecate) să fie vândute la două luni de la data notificării privind deschiderea procedurii insolvenței persoanelor juridice.

Activele deținute de terți care sunt controlate de debitor sau se află în posesia debitorului nu sunt incluse în activele debitorului care pot face obiectul creanțelor deținute de creditori. Administratorul judiciar depozitează activele deținute de terți până la predarea către aceștia. În cazul în care nu își preiau activele la invitația administratorului judiciar, terții trebuie să suporte cheltuielile cu depozitarea acestora. În cazul în care activele deținute de terți au fost înstrăinate în cursul procedurii de insolvență, terții trebuie să fie despăgubiți pentru valoarea acestor active de către partea care a cauzat vânzarea activelor. În cazul în care încasările din vânzarea bunurilor ipotecate ale debitorului nu acoperă creanțele deținute de creditorii garantați, creditorii în cauză dobândesc drepturi de creditori chirografari pentru partea rămasă din creanță, prin decizie a administratorului judiciar.

Datoriile debitorului care ajung la scadență după data notificării privind deschiderea procedurii insolvenței persoanelor juridice sunt considerate scadente la data efectuării notificării privind deschiderea procedurii insolvenței persoanelor juridice. În general, creanțele care survin după data notificării privind deschiderea procedurii insolvenței persoanelor juridice sunt considerate costuri ale procedurii de insolvență.

Procedura insolvenței persoanelor fizice

Datoriile debitorului care ajung la scadență după data notificării privind deschiderea procedurii insolvenței persoanelor fizice sunt considerate scadente la data efectuării notificării privind deschiderea procedurii insolvenței. Creanțele care survin după data notificării privind deschiderea procedurii insolvenței persoanelor fizice sunt considerate costuri ale procedurii de insolvență.

12 Care sunt normele care reglementează înregistrarea, verificarea și admiterea creanțelor?

Procedura de protecție juridică

Debitorul este responsabil de menționarea tuturor creanțelor în planul de măsuri aferent procedurii de protecție juridică, sub rezerva aprobării creditorilor.

Planul de măsuri aferent procedurii de protecție juridică trebuie să cuprindă toți creditorii. Debitorul nu are opțiunea de a include în plan anumiți creditor și de a-i omite pe alții.

Procedura insolvenței persoanelor juridice

Creanțele creditorilor față de debitor trebuie prezentate administratorului judiciar în termen de o lună de la data la care procedura de insolvență referitoare la debitor a fost înscrisă în registrul de insolvență. În cazul în care creditorul nu respectă termenul de declarare a creanțelor prevăzut la primul alineat al prezentei secțiuni, creditorul își poate prezenta creanța față de debitor în termen de șase luni de la data la care notificarea privind deschiderea procedurii insolvenței referitoare la debitor a fost înscrisă în registrul de insolvență, dar nu mai târziu de data la care a fost întocmit planul de achitare a datoriilor față de creditori în conformitate cu procedurile prevăzute în lege. După acest termen, termenul de prescripție expiră și creditorul pierde atât calitatea de creditor, cât și dreptul de a declara creanțe față de debitor.

Administratorul judiciar verifică dacă creanțele deținute de creditori sunt întemeiate și respectă cerințele prevăzute de lege. În cazul în care creanța creditorului nu respectă cerințele prevăzute de lege, administratorul judiciar îi solicită imediat creditorului să remedieze neregulile identificate în termen de 10 zile de la data transmiterii solicitării de către administratorul judiciar. În cazul în care creditorul remediază neregulile în acest termen, se consideră că creanța creditorului a fost prezentată în termenul stabilit în acest sens. În cazul în care creditorul nu remediază neregulile în acest termen, administratorul judiciar adoptă o decizie de respingere a creanței creditorului sau de admitere parțială a acesteia în termen de 10 zile de la termenul stabilit pentru remedierea neregulilor.

În urma unei verificări a creanțelor deținute de creditori, administratorul judiciar adoptă o decizie motivată în sensul admiterii, respingerii sau al admiterii parțiale a creanței creditorului. Creanțele care fac obiectul unui litigiu între debitor și creditor sunt respinse de administratorul judiciar, parțial sau integral. Administratorul judiciar poate respinge sau admite parțial creanța creditorului stabilită printr-o hotărâre judecătorească numai în cazul în care există o dovadă în sensul că debitorul și-a achitat datoriile, parțial sau integral, după ce hotărârea judecătorească a rămas definitivă.

Procedura insolvenței persoanelor fizice

Creanțele creditorilor față de debitor se declară, se verifică și se admit în conformitate cu metoda prevăzută în procedura insolvenței persoanelor juridice. În cazul în care creditorul nu respectă termenul de declarare a creanțelor, creditorul își poate prezenta creanța față de debitor în termen de șase luni de la data la care notificarea privind deschiderea procedurii insolvenței referitoare la debitor a fost înscrisă în registrul de insolvență, dar nu mai târziu de data la care a fost întocmită lista finală a cheltuielilor aferente procedurii de faliment în conformitate cu procedurile prevăzute în Lege.

În cazul în care creditorul nu își prezintă creanța până la termenul precizat mai sus, termenul de prescripție expiră și creditorul pierde atât calitatea de creditor, cât și dreptul de a declara creanțe față de debitor atât în cadrul procedurii insolvenței persoanelor fizice, cât și ulterior, după ce debitorul a fost eliberat de datorii. Termenul de prescripție nu se aplică în cazul plăților reprezentând pensie de întreținere, al creanțelor care decurg din activități interzise și al creanțelor care decurg din sancțiuni aplicate în cadrul procedurilor în materie de contravenții, al sancțiunilor prevăzute în Codul penal și al despăgubirilor pentru prejudicii cauzate.

13 Care sunt normele care reglementează distribuția veniturilor încasate în urma valorificării activelor? Care este ordinea de preferință a creanțelor și drepturilor creditorilor în funcție de rangul acestora?

Procedura de protecție juridică

Planul de măsuri aferent procedurii de protecție juridică poate include avantaje pentru persoanele care alocă fonduri în vederea punerii în aplicare a planului, proporțional cu valoarea fondurilor alocate.

Planul de măsuri aferent procedurii de protecție juridică poate să prevadă achitarea sau reducerea proporțională a datoriei principale, a penalităților sau a dobânzii numai în cadrul unui grup de creditori și pentru fiecare tip de creanță a creditorului (datorie principală, penalități sau dobândă). Planul de măsuri aferent procedurii de protecție juridică poate stipula condiții mult mai nefavorabile pentru un creditor în comparație cu alți creditori numai cu acordul creditorului în cauză.

Procedura de protecție juridică nu se aplică angajaților, cu excepția cazului în care s-a obținut acordul expres al acestora.

Procedura insolvenței persoanelor juridice

Încasările obținute în urma procedurii insolvenței persoanelor juridice se distribuie în principal în funcție de tipul creanței (de exemplu, creanță garantată sau chirografară). În anumite cazuri, se poate ține cont de rangul creditorului (de exemplu, administrația fiscală).

Încasările obținute din vânzarea activelor debitorului utilizate drept garanție se utilizează pentru satisfacerea creanței creditorului garantat. Costurile pentru derularea licitațiilor, inclusiv costurile pentru evaluarea activelor gajate și onorariul administratorului judiciar, sunt reținute cu prioritate din încasările obținute în urma vânzării activelor gajate, iar suma rămasă se utilizează pentru stingerea creanței creditorului garantat. În cazul în care în urma acoperirii costurilor de mai sus și a achitării creanței mai rămân fonduri, acestea se includ în activele debitorului și se utilizează pentru satisfacerea creanțelor altor creditori.

Fondurile rămase ale debitorului se utilizează în principal pentru acoperirea integrală a costurilor procedurii insolvenței persoanelor juridice.

După acoperirea costurilor, creanța deținută de Serviciul de control al insolvenței este decontată dacă pentru satisfacerea creanțelor salariale ale debitorului s-a utilizat fondul de garantare a creanțelor salariale. Ulterior sunt stinse creanțele salariale și ale administrației fiscale.

După decontarea integrală a creanțelor deținute de creditorii mai sus menționați, fondurile rămase ale debitorului se împart pentru a deconta principalul creanțelor (fără dobândă) deținute de ceilalți creditori chirografari. În această etapă se decontează, de asemenea, partea negarantată a creanțelor deținute de creditorii garantați și partea restantă din creanțele deținute de creditorii garantați.

În cazul în care fondurile debitorului sunt insuficiente pentru a acoperi valoarea totală a creanțelor deținute de creditori menționate la alineatul (5) al prezentei secțiuni, creanțele în cauză trebuie să fie achitate proporțional cu suma datorată fiecărui creditor.

Fondurile debitorului rămase după stingerea principalului creanțelor deținute de creditorii chirografari se utilizează pentru stingerea creanțelor adiacente deținute de creditorii chirografari (proporțional cu suma datorată fiecărui creditor).

După stingerea tuturor creanțelor de mai sus, fondurile debitorului rămase se distribuie între participanții (acționarii) sau asociații debitorului proporțional cu participația individuală a acestora, debitor (persoană fizică), succesorii acestora (prin succesiune) sau persoanele care au un drept asupra activelor unei asociații sau fundații în conformitate cu legea sau cu statutul asociației sau al fundației în cauză.

Procedura insolvenței persoanelor fizice

În cursul procedurii de faliment, debitorul are dreptul să păstreze veniturile necesare pentru acoperirea costurilor indirecte ale procedurii insolvenței persoanelor fizice, precum și activele care sunt absolut necesare pentru a obține venituri.

Plățile reprezentând pensie de întreținere, inclusiv contribuțiile la Fondul de garantare în materie de întreținere, precum și costurile procedurii insolvenței persoanelor fizice sunt acoperite cu prioritate din fondurile debitorului.

Încasările obținute din vânzarea activelor debitorului utilizate drept garanție se utilizează pentru satisfacerea creanței creditorului garantat.

Creanțele deținute de creditorii chirografari sunt reunite în cadrul unui singur grup de creanțe fără rang. Fondurile rămase se utilizează pentru stingerea creanțelor deținute de creditorii chirografari, proporțional cu principalul datorat fiecărui creditor. Fondurile debitorului rămase după decontarea principalului creanțelor deținute de creditorii chirografari se utilizează pentru stingerea creanțelor adiacente deținute de creditorii chirografari (proporțional cu principalul datorat fiecărui creditor).

În cursul procedurii de decontare a datoriei, debitorul poate păstra până la două treimi din veniturile sale pentru a-și acoperi cheltuielile de întreținere și pentru a păstra activele care sunt esențiale pentru obținerea veniturilor sale.

Prin urmare, ținând seama de dispozițiile planului de decontare a datoriei, debitorul transferă o treime din veniturile sale (dar cel puțin o treime din salariul minim brut lunar din Letonia) pentru a stinge creanțele deținute de creditori. Atunci când întocmește planul de decontare a datoriei, debitorul include sumele reprezentând principalul tuturor creanțelor deținute de creditori și asigură decontarea acestora proporțional cu creanța deținută de fiecare creditor.

14 Care sunt condițiile și efectele închiderii procedurii de insolvență (în special prin concordat)?

Procedura de protecție juridică

Procedura de protecție juridică este închisă de instanță în cazul în care:

planul de măsuri aferent procedurii de protecție juridică nu a fost aprobat de majoritatea creditorilor definită în Legea privind insolvența în conformitate cu procedura și termenul stabilite în legea menționată;

planul de măsuri aferent procedurii de protecție juridică nu respectă dispozițiile Legii privind insolvența.

Instanța închide procedura de protecție juridică și deschide procedura insolvenței persoanelor juridice în cazul în care:

procedura de protecție juridică referitoare la debitor a fost deschisă pentru a doua oară în cursul unui an, însă nu a fost efectuată notificarea privind punerea în aplicare a procedurii de protecție juridică;

a fost sesizată cu o cerere introdusă de un creditor, dacă debitorul nu pune în aplicare planul de măsuri aferent procedurii de protecție juridică timp de mai mult de 30 de zile și nu a prezentat instanței nicio modificare a planului menționat;

a fost sesizată cu o cerere introdusă de un reprezentant al majorității creditorilor astfel cum se definește în Legea privind insolvența, dacă debitorul nu pune în aplicare acțiunile prevăzute în Legea privind insolvența sau a furnizat informații false ori dacă debitorul nu pune în aplicare planul de măsuri aferent procedurii de protecție juridică timp de mai mult de 30 de zile și nu a prezentat instanței nicio modificare a planului menționat sau dacă debitorul nu respectă restricțiile referitoare la activitate prevăzute în Legea privind insolvența.

În cazul în care planul de măsuri aferent procedurii de protecție juridică a fost pus în aplicare, debitorul sesizează instanța cu o cerere de închidere a procedurii de protecție juridică. În caz contrar, și anume atunci când debitorul nu este în măsură să achite datoriile incluse în planul de măsuri aferent procedurii de protecție juridică, debitorul sesizează instanța cu o cerere de deschidere a procedurii insolvenței, însoțită de o cerere de închidere a procedurii de protecție juridică.

Închiderea procedurii de protecție juridică ca urmare a punerii în aplicare a planului de măsuri aferent procedurii de protecție juridică constituie temei pentru ridicarea restricțiilor referitoare la activitate impuse debitorului în cadrul procedurii de protecție juridică și pentru încetarea aplicării metodei utilizate pentru derularea procedurii.

În cazul în care planul de măsuri aferent procedurii de protecție juridică nu a fost aprobat de majoritatea creditorilor în conformitate cu procedura și termenul stabilite în Legea privind insolvența și procedura de protecție juridică se încheie, restricțiile corelate cu notificarea privind deschiderea procedurii de protecție juridică se ridică și se calculează integral cuantumul penalităților, al dobânzilor și al penalităților de întârziere pentru datoriile neachitate.

Procedura insolvenței persoanelor juridice

Procedura de insolvență se încheie prin hotărâre judecătorească după ce administratorul judiciar a pus în aplicare planul de vânzare a activelor debitorului și planul de stingere a creanțelor creditorilor. Instanța încheie procedura de insolvență și în cazul în care administratorul judiciar, în raportul său privind lipsa activelor, a propus închiderea procedurii de insolvență, iar creditorii au aprobat propunerea. În acest caz, debitorul (persoană juridică) este radiat din registrul public relevant.

Procedura de insolvență se încheie prin hotărâre judecătorească în cazul în care planul de măsuri aferent procedurii de protecție juridică a fost aprobat și instanța a decis să transforme procedura insolvenței persoanelor juridice într-o procedură de protecție juridică. În acest caz, debitorul își continuă activitatea ca și cum ar fi revenit la starea anterioară.

Procedura insolvenței persoanelor fizice

Procedura insolvenței persoanelor fizice poate fi închisă fără a deschide o procedură de decontare a obligațiilor. Instanța încheie procedura de faliment odată cu procedura insolvenței persoanelor fizice în cazul în care au fost identificate restricții în ceea ce privește aplicarea procedurii insolvenței persoanelor fizice referitoare la debitor. În acest caz, cererea de închidere a procedurii de faliment este introdusă de administratorul judiciar în termen de trei luni de la notificarea privind deschiderea procedurii insolvenței persoanelor fizice. De asemenea, instanța poate încheie procedura de faliment odată cu procedura insolvenței persoanelor fizice în cazul în care creditorii nu au declarat creanțe. În acest caz, cererea de închidere a procedurii de faliment este introdusă de debitor în decurs de o lună de la expirarea termenului de declarare a creanțelor de către creditorii.

În cazul în care procedura insolvenței persoanelor fizice se încheie odată cu finalizarea sau închiderea procedurii de faliment, competențele administratorului judiciar și restricțiile care împiedică debitorul să dispună de bunurile sale încetează de asemenea, creditorii își redobândesc dreptul de a solicita achitarea datoriilor debitorului în măsura în care acestea nu au fost achitate în cadrul procedurii insolvenței persoanelor fizice, urmând a se relua în instanță atât procedura de executare silită a datoriilor, care a fost aprobată fără însă ca sumele să fie colectate, precum și procedura de descărcare a debitorului de datorii.

În cazul în care debitorul a parcurs cu succes etapele prevăzute în planul de decontare a datoriilor în cazul persoanelor fizice, datoriile debitorului definite în plan și încă nestinse în urma punerii în aplicare a planului se anulează, iar procedura de executare pentru recuperarea datoriilor anulate se încheie.

Procedura de decontare a datoriilor nu se aplică sau se încheie în următoarele cazuri:

pe parcursul perioadei de trei ani premergătoare notificării privind deschiderea procedurii insolvenței persoanelor fizice sau pe parcursul procedurii de insolvență, debitorul a încheiat tranzacții care au condus la insolvabilitatea debitorului sau au cauzat prejudicii creditorilor, în condițiile în care debitorul avea sau ar fi trebuit să aibă cunoștință de faptul că astfel de tranzacții pot conduce la insolvabilitate sau la prejudicii pentru creditorii;

debitorul a furnizat cu bună știință informații false cu privire la situația sa financiară și nu și-a dezvăluit veniturile reale;

debitorul nu își îndeplinește obligațiile în cadrul procedurii de faliment sau de decontare a datoriilor, îngreunând în mod semnificativ desfășurarea procedurii de insolvență.

În cazul în care procedura de decontare a datoriilor se încheie fără ca debitorul să fie descărcat de datorii, creanțele deținute de creditorii sunt reluate și calculate integral, reluându-se, de asemenea, procedura judiciară care fusese anterior suspendată și executarea hotărârilor.

15 Care sunt drepturile creditorilor după închiderea procedurii de insolvență?

Procedura de protecție juridică

După închiderea procedurii de protecție juridică se aplică dispozițiile obișnuite cu privire la operațiunile realizate de debitor și la drepturile creditorului.

Procedura insolvenței persoanelor juridice

Administratorul judiciar depune la Registrul comerțului o cerere de radiere a debitorului din registrul relevant în termen de cinci zile de la comunicarea hotărârii judecătorești prin care se dispune închiderea procedurii. După radierea din registru, debitorul este lichidat, iar creditorii își pierd dreptul de a declara creanțe față de debitor, deoarece debitorul încetează să mai existe.

Trebuie adăugat faptul că un creditor poate introduce o cerere de admitere a creanței împotriva membrilor consiliului de administrație al debitorului în limita valorii nedecontate a creanței în termen de un an de la închiderea procedurii de insolvență, în cazul în care administratorul procedurii de insolvență nu a primit documentele contabile ale debitorului sau atunci când starea acestor documente nu a permis formarea unei imagini clare cu privire la tranzacțiile efectuate de debitor și la situația financiară a acestuia în perioada de trei ani premergătoare notificării privind deschiderea procedurii insolvenței. Înainte de închiderea procedurii de insolvență, o astfel de cerere poate fi introdusă de administratorul procedurii de insolvență în numele debitorului, iar creditorul are dreptul de a participa la procedură în calitate de terț.

Procedura insolvenței persoanelor fizice

În cazul în care procedura de insolvență se încheie înainte de finalizarea procedurii de decontare a datoriilor, drepturile administratorului judiciar și restricțiile care împiedică debitorul să dispună de bunurile sale, astfel cum sunt prevăzute în Legea privind insolvența, încetează de asemenea, creditorii își redobândesc dreptul de a solicita achitarea datoriilor debitorului în măsura în care acestea nu au fost achitate în cadrul procedurii insolvenței persoanelor fizice, urmând a se relua în instanță atât procedura de executare silită a datoriilor, care a fost aprobată fără însă ca sumele să fie colectate, precum și procedura de descărcare a debitorului de datorii.

În cazul în care debitorul a parcurs cu succes etapele prevăzute în planul de decontare a datoriilor în cazul persoanelor fizice, datoriile debitorului definite în plan și încă nestinse în urma punerii în aplicare a planului se anulează, iar procedura de executare pentru recuperarea datoriilor anulate se încheie.

Debitorul nu este degrevat de obligațiile de plată rămase nestinse în planul de decontare a datoriilor unei persoane fizice în cazul în care debitorul nu a întreprins măsurile definite în plan.

Creanțele enumerate în continuare nu se sting în cadrul procedurii de decontare a datoriilor, chiar dacă planul de decontare a datoriilor a fost pus în aplicare cu succes:

creanțele pentru plăți reprezentând pensie de întreținere;

creanțele care decurg din activități interzise;

o creanță garantată, în cazul în care debitorul a păstrat locuința utilizată drept garanție pentru creanța în cauză, cu excepția cazului în care un acord încheiat între debitor și creditor prevede altfel. Procedura de executare silită referitoare la decontarea datoriilor mai sus menționate se reia în limita valorii neachitate a datoriei;

creanțele care decurg din sancțiuni aplicate în cadrul procedurilor în materie de contravenții, sancțiunile prevăzute în Codul penal, precum și despăgubirile pentru prejudicii cauzate.

16 Cine suportă costurile și cheltuielile legate de procedura de insolvență?

Procedura de protecție juridică

Costurile procedurii de protecție juridică includ remunerația supraveghetorului procedurii de protecție juridică și cheltuielile suportate pentru desfășurarea procedurii de protecție juridică în condiții legale și de eficiență. Costurile procedurii de protecție juridică se acoperă din fondurile debitorului.

Procedura insolvenței persoanelor juridice

Costurile procedurii insolvenței persoanelor juridice (atât remunerația administratorului judiciar, cât și cheltuielile aferente procedurii de insolvență) se acoperă din fondurile debitorului.

În cazul în care costurile suportate pe parcursul procedurii insolvenței persoanelor juridice nu pot fi acoperite din fondurile debitorului, pentru acoperirea costurilor se pot utiliza fondurile creditorilor sau ale unei alte persoane fizice sau juridice, în cazul în care a fost încheiat un astfel de acord în condițiile legii. În cazurile în care costurile procedurii insolvenței persoanelor juridice nu pot fi acoperite din sursele menționate anterior, iar administratorul judiciar întocmește un raport prin care atestă lipsa activelor debitorului, la planificarea închiderii procedurii insolvenței persoanelor juridice, costurile procedurii sunt acoperite din garanția constituită în cadrul procedurii insolvenței persoanelor juridice, care este transferată administratorului judiciar în vederea acoperirii costurilor procedurii insolvenței persoanelor juridice și a remunerației administratorului judiciar.

În cazul în care cererea de deschidere a procedurii insolvenței persoanelor juridice a fost introdusă de un angajat al debitorului care este scutit parțial sau integral de obligația de constituire a garanției, costurile procedurii insolvenței persoanelor juridice se acoperă din fondul de garantare a creanțelor salariale.

Procedura insolvenței persoanelor fizice

În procedura insolvenței persoanelor fizice se face distincție între costuri directe și costuri indirecte.

Costurile directe ale procedurii insolvenței persoanelor fizice cuprind costurile aferente derulării procedurii:

costurile pentru publicitate, licitații, precum și costurile pentru deschiderea, operarea și închiderea unui cont de plăți;

costurile serviciilor de corespondență prin poștă;

costurile legate de evaluarea activelor persoanei fizice;

costurile serviciilor notariale;

costurile aferente depozitării activelor persoanelor fizice în cazul în care activele au fost transferate administratorului judiciar, costurile pentru verificarea tranzacțiilor și costurile de asigurare a activelor și tranzacțiilor.

Aceste costuri se acoperă din încasările obținute din vânzarea activelor persoanei fizice, însă, în lipsa activelor sau în cazul în care acestea sunt insuficiente pentru a acoperi costurile directe, administratorul judiciar poate solicita ca aceste costuri să fie acoperite de debitor. Cu toate acestea, trebuie subliniat faptul că debitorul poate păstra două treimi din veniturile sale și poate fi obligat să transfere cel mult o treime din aceste venituri pentru a acoperi costurile directe. Costurile indirecte ale procedurii insolvenței persoanelor fizice, cum ar fi plăți reprezentând taxe și impozite curente, plăți curente reprezentând pensie de întreținere, precum și plăți reprezentând chirie și utilități, se acoperă din veniturile persoanei fizice (din cele două treimi din venituri pe care debitorul are dreptul să le păstreze).

17 Care sunt normele privind nulitatea, anularea sau inopozabilitatea actelor juridice prejudiciabile masei credale?

Procedura de protecție juridică

Supraveghetorul nu are dreptul de a contesta tranzacții efectuate înainte de deschiderea procedurii de protecție juridică. După deschiderea procedurii de protecție juridică, acțiunile debitorului fac obiectul unor restricții: debitorul nu are voie să încheie tranzacții sau să desfășoare activități care îi pot agrava situația financiară sau care pot aduce atingere intereselor creditorilor înscrși la masa credală generală.

Procedura insolvenței persoanelor juridice

Administratorul judiciar trebuie să evalueze tranzacțiile debitorului și să sesizeze instanța cu o cerere de declarare a nulității tranzacțiilor, indiferent de tipul acestora, în cazul în care tranzacțiile în cauză au fost efectuate:

după data notificării privind deschiderea procedurii insolvenței persoanelor juridice sau cu patru luni înainte de data notificării privind deschiderea procedurii insolvenței persoanelor juridice și au cauzat prejudicii debitorului, indiferent dacă persoana cu care sau în favoarea căreia s-a efectuat tranzacția a avut sau nu cunoștința de prejudiciile cauzate creditorilor;

cu trei ani înainte de data notificării privind deschiderea procedurii insolvenței persoanelor juridice și au cauzat prejudicii debitorului, iar persoana cu care sau în favoarea căreia s-a efectuat tranzacția a avut sau ar fi trebuit să aibă cunoștința de prejudiciile cauzate creditorilor.

În cazul în care o tranzacție care a cauzat prejudicii debitorului a fost efectuată împreună cu părți care au un interes în raport cu debitorul sau în favoarea acestora, se consideră că acestea au avut cunoștința de prejudiciile cauzate, cu excepția cazului în care pot dovedi contrariul.

Un creditor garantat poate solicita ca o tranzacție efectuată de administratorul judiciar să fie declarată nulă în cazul în care tranzacția în cauză vizează active gajate cu titlu de garanție pentru creanță, iar interesele creditorului garantat sunt subminate.

Administratorul judiciar trebuie să efectueze o evaluare și să sesizeze instanța cu o cerere de restituire a activelor sau a părții din acestea oferită drept cadou de către debitor în cazul în care tranzacția a fost efectuată în perioada de trei ani premergătoare datei notificării privind deschiderea procedurii insolvenței sau după această dată, atunci când inegalitatea datoriilor părților indică faptul că s-a oferit în mod efectiv un cadou. Donațiile pot fi contestate și cerute înapoi numai dacă au fost ilegale sau nu au fost utilizate conform scopului prevăzut.

Sumele de bani plătite de debitor pentru acoperirea datoriilor în perioada de șase luni premergătoare notificării privind deschiderea procedurii insolvenței persoanelor juridice și după data efectuării notificării (cu excepția sumelor plătite de administratorul judiciar în cursul procedurii insolvenței persoanelor juridice) se rambursează în cazul identificării unuia dintre următorii factori:

plata a fost efectuată înainte ca datoriile să ajungă la scadență, în cazul în care alte datorii care ajunseseră la scadență nu au fost onorate, iar drepturile și obligațiile părților menționate la alineatul (3) din prezenta secțiune pot fi reînnoite;

a fost plătită datoria către persoane care au un interes în raport cu debitorul, în timp ce alte datorii, care erau scadente înainte de scadența datoriilor față de persoanele interesate, nu au fost onorate. Această dispoziție de aplică și în cazul creanțelor colectate de executorii judecătorești, cu reținerea costurilor de executare.

Creditorul rambursează suma plătită de debitor în perioada de trei luni premergătoare datei notificării privind deschiderea procedurii insolvenței persoanelor juridice pentru a evita situația în care notificarea privind deschiderea procedurii insolvenței debitorului este efectuată pe baza unei cereri introduse de creditorul care primește suma.

În cazul în care sumele plătite pentru acoperirea datoriei se rambursează în cazurile prevăzute la alineatele (1) și (2) din prezenta secțiune, obligațiile părților (inclusiv consolidarea datoriilor) și drepturile respective care erau în vigoare înainte de decontarea datoriei se reînnoiesc.

În plus, administratorul judiciar are obligația de a sesiza instanța cu o cerere de declarare a nulității unui contract de gaj în cazul în care dreptul de gaj a fost constituit după înscrierea în registrul de insolvență a notificării privind deschiderea procedurii insolvenței debitorului.

Procedura insolvenței persoanelor fizice

Tranzacțiile încheiate de debitor pot fi contestate în conformitate cu metoda prevăzută în procedura insolvenței persoanelor juridice dacă, în cursul procedurii de insolvență, se constată următoarele:

pe parcursul perioadei de trei ani premergătoare notificării privind deschiderea procedurii insolvenței persoanelor fizice sau pe parcursul procedurii de insolvență, debitorul a încheiat tranzacții care au condus la insolvabilitatea debitorului sau au cauzat prejudicii creditorilor, în condițiile în care debitorul avea sau ar fi trebuit să aibă cunoștință de faptul că astfel de tranzacții pot conduce la insolvabilitate sau la prejudicii pentru creditor; debitorul a furnizat cu bună știință informații false cu privire la situația sa financiară și nu și-a dezvăluit veniturile reale; debitorul nu își îndeplinește obligațiile în cadrul procedurii de faliment sau de decontare a datoriilor, îngreunând în mod semnificativ desfășurarea procedurii de insolvență.

Ultima actualizare: 18/12/2023

Versiunea în limba națională a acestei pagini este administrată de punctul de contact RJE respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Nici RJE și nici Comisia Europeană nu-și asumă nicio răspundere sau responsabilitate în legătură cu informațiile sau datele pe care le conține ori la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.